

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 142

דף קמב

א. המזכה לעובר.

ב. גר שמת והיתה אשתו מעוברת.

ג. תינוק בן יום אחד נוחל ומנחיל.

ד. המזכה לעובר.

ה. אמר לבנו שיטול כבניו שלא נולדו.

א. א, אמר רב נחמן המזכה לעובר לא קנה, אמר יזכה לכשתלד קנה. ורב הונא אמר אחד זה ואחד זה לא קנה. ורב ששת אמר אחד זה ואחד זה קנה.

ב. א, אמר רב ששת מנין לי שהמזכה לעובר קנה דתניא גר שמת ובזו ישראל נכסיו (שאם אין לו יורשים נכסיו הפקר) ושמעו שאשתו מעוברת (וא"כ יש לו יורש. אבל האשה אינה יורשת נכסי בעלה) והחזירו את הנכסים ואח"כ הפילה, המחזיק בנכסים אחרי שהפילה קנה, לפני שהפילה לא קנה. ומשמע דעובר יורש וקונה את נכסי אביו.

ב, ודחה אביי את הראיה דיש לומר דוקא לירש יכול שהירושה באה אליו מאליה אבל לזכות לו אי אפשר. ורבא דחה לעולם אפילו ירושה לא קנה ואעפ"כ המחזיק לפני שמת לא זכה שחזקתו רפויה דאינו בטוח שיזכה דשמא יבואו יורשים.

ג, ונפקא מינה בין אביי לרבא ששמעו שמת והחזיקו ואח"כ נודע שחי היה ורק עכשיו מת ובאו אחרים והחזיקו, לפי אביי הראשונים לא קנו שחי היה ויורש, ולפי רבא הראשונים קנו דבאמת אינו יורש וגם הם סברו שמת והחזיקו בתורת ודאי שאין חזקתם רפויה בידם.

ג. א, והקשו על רב ששת ממשנה תינוק בן יום אחד נוחל ומנחיל ופירשה רב ששת שמתה אמו ביום שנולד וירש אותה ואח"כ מת הבן ומנחיל לאחיו מן האב. ומשמע דאם מתה והוא עדיין עובר ומת אחריה אינו יורש שעובר אינו יורש ואין מזכים לו וקשה לרב ששת עצמו שאמר המזכה לעובר קנה.

ב, **ותירצו שני תירוצים:** א, אילו היה מת אחריה ועודו עובר היה יורש אבל כיון שתמיד הוא מת לפניו (אם לא נולד) לא שייך שיירש אותה דבחיייה גם היא חיה וכשמתה גם הוא מת ואין יורשה בקבר להנחיל לאחים מהאב.

ותירוץ שני, מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר מה שאמרו בן יום אחד נוחל ומנחיל פירושו למעט בחלק בכורה, שכשבאים לשער חלק בכורה רואים כמה בנים נולדו ומוסיפים עוד חלק והוא חלק בכורה, ואין מחשבים חלק עובר בזה. אבל כשחוזרים ומחלקים את הירושה בין כולם גם הוא (העובר) יורש.

ג, ויש שמועה אחרת בדברי מר בריה דרב יוסף שבא לומר שבכור עצמו לא נוטל בכורה אלא א"כ נולד כבר אבל אם נולד אחרי מות אביו (כגון תאומים או משתי נשים) אין נוטל פי שנים. והלכה כשתי השמועות.

ד. אמר רבי יוחנן המזכה לעובר לא קנה ואם תאמר הרי משנתינו אמרה אם תלד אשתי זכר יטול מנה, יש לומר דוקא לבנו גמר ומקנה שדעתו קרובה אצל בנו אבל לאחר לא. ושמאל ביקש לפרסם שהמזכה לעובר קנה. והלכה לא קנה (אם אינו בנו, רשב"ם).

ה. האומר לאשתו נכסיי לבניי שיהיו לי ממך (ולא היתה מעוברת), דבודאי לא קנו שאינם בעולם. ואמר לבנו גדול (מאשתו הראשונה) ואתה תטול כאחד מהם. נחלקו אמוראים אם יטול הגדול חלק יותר מאחיו בירושה מכח מתנה זו י"א (ר' ירמיה וכו') יש לו חלק וי"א (ר' אבהו ודעמיה) אין לו חלק שהשוה אותו לבני השניה שלא זכו וכאומר קני אתה כחמור.

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés